

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอปลาลปาก จังหวัดนครพนม
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนายแดนพนม ดั่งวงศ์.....
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้๗๓ หมู่ ๑๒ ตำบลหนองฮี อำเภอปลาลปาก จังหวัดนครพนม.....
โทรศัพท์ ๐๙๑-๓๗๓๒๐๐๗...Facebookแดนพนม ดั่งวงศ์..... Linedanpnom
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๘
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ...มัธยมศึกษาตอนปลาย.....
สถานบันการศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.).....
คณะ/สาขาวิชา-.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๒๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....สารปรับปรุงดินอัดเม็ด (มูลไก่).....
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๓....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
๒.๑ แปลงเรียนรู้ ...ข้าว...

๒.๒ แปลงเรียนรู้ ...ทุเรียน (ไม้ผล)...

๒.๓ แปลงเรียนรู้ ...ปอเทือง...

๒.๔ แปลงเรียนรู้ ...อินทผาลัม...

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน....๕....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
 ๓.๑ ฐานเรียนรู้ เรื่อง “ข้าว”

๓.๒ ฐานเรียนรู้ เรื่อง “การปลูกทุเรียน”

๓.๓ ฐานเรียนรู้ เรื่อง “การปลีตสารปรับปรุงดิน”

๓.๔ ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์

๓.๕ ฐานเรื่องประมง

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๖.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๔..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่

๔.๑.๒ การปลูกข้าวคุณภาพดี

๔.๑.๓ การขยายพันธุ์อินทผลัม

๔.๑.๔ การทำน้ำหมักชีวภาพ

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ เศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การเลี้ยงสุกร

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

- หลักสูตรการเรียนรู้ “การผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่” มีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตสารปรับปรุงดินที่มีคุณภาพสำหรับใช้บำรุงดินและพืชจากมูลสัตว์ปีก (ไก่) ที่ผ่านการหมักและส่วนผสมต่างๆ ที่ช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้แก่พืช พร้อมลดปัญหาความเป็นกรด-ด่างในดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุและช่องว่างอากาศให้แก่ดิน ทำให้ดินเก็บกักธาตุอาหารและน้ำได้มากขึ้น เพิ่มความแข็งแรงของระบบรากและต้นพืช ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี ประหยัดต้นทุนการผลิต ปลอดภัยทั้งผู้ใช้ ผู้บริโภค

- รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ เรื่อง “การผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่”

๑. บรรยายเกี่ยวกับความสำคัญของการปรับปรุงดิน โดยชี้ให้เห็นปัญหาดินในพื้นที่ เช่น ดินเสื่อม ดินแข็งตัว อินทรีย์วัตถุต่ำ

๒. บรรยายเกี่ยวกับคุณสมบัติและธาตุอาหารในมูลไก่

๓. แสดงแผ่นภาพแสดงขั้นตอนและวิธีการผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่ และตัวอย่างเปรียบเทียบการใช้และไม่ใช้สารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่ในการปลูกพืชแต่ละชนิด

๔. สาธิตขั้นตอนการผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่ ได้แก่

- การคัดเลือกมูลไก่ → การผสมวัสดุ → การอัดเม็ด → การตาก/อบแห้ง → การบรรจุ

๕. ให้ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติ (แบบกลุ่มย่อย)

๖. ให้ผู้เข้าอบรมร่วมเล่าประสบการณ์ในการลงมือปฏิบัติการผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่ และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นผู้จัดสรุปผลการฝึกอบรมฯ ให้ผู้เข้ารับการอบรมรับฟัง หรือบุคคลที่สนใจทั่วไป

ทั้งนี้ เกษตรกรต้นแบบกำหนดแผนการดำเนินกิจกรรมพร้อมคณะกรรมการของกลุ่ม จำนวน ๑๕ คน กำหนดแผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม เป็นความต้องการของสมาชิกและชุมชนลดต้นทุนการทำนาได้ระดับหนึ่ง โดยมียอดการผลิตสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่อะยะเวลา ๓ ปี มีรายละเอียดดังนี้

- ปี ๒๕๖๖ ผลิตได้จำนวน ๑๖๗ ตัน เป็นกระสอบ จำนวน ๕,๕๖๖ กระสอบ
- ปี ๒๕๖๗ ผลิตได้จำนวน ๑๓๙ ตัน เป็นกระสอบ จำนวน ๔,๖๓๓ กระสอบ
- ปี ๒๕๖๘ ผลิตได้จำนวน ๑๕๐ ตัน เป็นกระสอบ จำนวน ๕,๐๐๐ กระสอบ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

- เกษตรกรต้นแบบ ได้มีส่วนร่วมในการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยการสร้างการรับรู้ และเห็นถึงความสำคัญของ ศพก.ในระดับอำเภอ ระดับพื้นที่ การส่งเสริมให้เกษตรกร หรือคนทั่วไป มีโอกาสเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใน ศพก. สร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศพก. ระดับจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางขับเคลื่อนและพัฒนาต่อไป รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยมี ศพก. และศูนย์เครือข่าย เป็นฐานเรียนรู้และเป็นแหล่งองค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

- การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ได้ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรร่วมกับคณะกรรมการศพก. ระดับอำเภอ และผู้นำชุมชน ผ่านการประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางและจัดทำแผนในด้านต่าง ๆ ให้มีความครบถ้วนและสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ในส่วนของ แผนการพัฒนาหลักสูตร ได้มีการเสนอให้คณะกรรมการศูนย์ฯ พิจารณา พร้อมทั้งขอคำปรึกษาและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการเพิ่มเติมเนื้อหาที่ทันสมัยและตอบโจทย์ภาคการเกษตรในปัจจุบัน ได้แก่ หลักสูตรด้านเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) การทำเกษตรออนไลน์ และการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมยุคใหม่ สำหรับ แผนการพัฒนาแปลงเรียนรู้ ได้กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับฤดูกาลเพาะปลูก ชนิดพืชที่เกษตรกรนิยมปลูกในพื้นที่ รวมทั้งพืชและสัตว์เศรษฐกิจที่เหมาะสมกับสภาพการผลิตในแต่ละชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจสามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

นอกจากนี้ ยังมีแผนการพัฒนาฐานเรียนรู้ โดยได้วางแผนทางการบำรุงรักษาและซ่อมแซมฐานเรียนรู้ที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ พร้อมทั้งจัดให้มีการผลิตและใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาและเห็นการปฏิบัติจริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในระยะยาว ทั้งนี้ ได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมบูรณาการและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ให้มีความพร้อมในการให้บริการด้านการเรียนรู้แก่เกษตรกรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

- นายแดนพนม ด่วงโด้ด มีประสบการณ์และมุ่งมั่นสร้างพื้นที่เกษตรกรรมของตนเองให้เป็นแปลงต้นแบบให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้มาศึกษาเรียนรู้อย่างยั่งยืน โดยจัดทำแปลงเกษตรกรรมของตนเองแบบเกษตรผสมผสานและนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่จากหน่วยงานต่าง ๆ มาเรียนรู้และปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง เมื่อได้ผลที่น่าพอใจก็จะนำมาเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจทั้งในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง โดยผ่านการให้เข้าศึกษาดูงานหรือการจัดอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ท่านยังมีแรงบันดาลใจที่จะสร้างความสำเร็จด้านการเกษตรในพื้นที่ของตนเองจึงได้ออกแบบและลงมือพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้เกิดกิจกรรมและแปลงเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ โดยได้รับกำลังใจจากครอบครัวและคนในชุมชน ที่ช่วยกันสร้าง ช่วยกันทำ พร้อมร่วมแรงร่วมใจในการปรับปรุงแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นต่าง ๆ ด้วยความอดทนและหมั่นเพียรจนผ่านปัญหาและอุปสรรคไปได้ด้วยดีตลอดมา

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

- นายแดนพนม ด่วงโด้ด มีพื้นฐานครอบครัวประกอบอาชีพทางการเกษตรมาอย่างต่อเนื่อง และมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างดีเยี่ยม เข้าใจบริบทของพื้นที่และสภาพสิ่งแวดล้อมในการประกอบอาชีพ โดยมีความสามารถในการสังเกตเรียนรู้ศึกษาธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงรอบข้างเสมอ อีกทั้งยังมีความสนใจและเปิดรับองค์ความรู้และภูมิปัญญา เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหาของการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้แท้จริงและยั่งยืน เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะสามารถให้คำแนะนำและจัดการปัญหาในอาชีพการเกษตร พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคกระบวนการคิดในอาชีพเกษตรกรรม และ แนะนำแนวทางการพัฒนาอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรรายอื่นในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

๑.๒ รายละเอียดของการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- นายแดนพนม ด่วงโด้ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ ที่มีแนวคิดสมัยใหม่ในการทำเกษตรโดยมุ่งทำการเกษตรในรูปแบบผสมผสาน ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนาในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชให้มีคุณภาพ และมีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ โดยมีกิจกรรมด้านการเกษตรที่เกิดการหมุนเวียนและเกื้อกูลกันและใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ในทุกกิจกรรมการผลิต ทำให้สามารถมีผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ต่อเนื่องตลอดปีทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง เช่น

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด การปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน (ปอเทือง) การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การผลิตน้ำส้มควันไม้ไล่แมลง การผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ การผลิตข้าวอินทรีย์คุณภาพดี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชในพื้นที่ให้มีคุณภาพตามเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเกษตรของชุมชน รวมทั้งเป็นจุดเชื่อมโยงกับหน่วยงานของทุกภาคส่วน และเป็นจุดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในชุมชนต่อไป

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาแนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่และผู้สนใจมาอบรมและเรียนรู้ถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนี้

๑. มีการนำแปลงสาธิตการใช้โดรน และการดำนาด้วยรถดำนาของบริษัทสยามคูโบต้า ประเทศไทย จำกัด

๒. การทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงดิน สร้างมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้โดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้จากทำนาและลดการใช้ปุ๋ยเคมี

๓. การนำ BCG โมเดล นำมาปรับใช้ในพื้นที่

๔. การผลิตและใช้ชี้น้ำส้มควันไม้เป็นสารไล่แมลงแทนสารเคมีไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

๕. การผลิตอาหารสัตว์ Total mixed ration (TMR) หรือ Complete Ration (CR) หรืออาหารผสมสำเร็จรูปสำหรับโคเนื้อ/โคนม

๖. การทำหลักสูตรการเรียนรู้ “การทำปุ๋ยอินทรีย์” สำหรับให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่หรือบุคคลที่สนใจทั่วไป

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการของเกษตรกรต้นแบบ เริ่มจากการเก็บตัวอย่างดินส่งตรวจเพื่อหาความเป็นกรด-ด่างของดินในแปลงปลูกพืชแต่ละชนิด และปริมาณธาตุอาหาร จากนั้นวางแผนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยเลือกใช้สารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่ในปริมาณที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการบำรุงดิน ก่อนการใช้ปุ๋ยเคมีหากพืชแสดงอาการขาดธาตุอาหารมากๆ จากนั้นได้ดำเนินการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และพืชชนิดต่างๆ ที่ปลูกภายใน ศพก. เช่น พันธุ์ทุเรียน (พันธุ์หมอนทอง และพันธุ์มูซังคิง (Musang King) เป็นต้น) พันธุ์อินทผลัม (พันธุ์บาฮีแดง และสายพันธุ์โคโนซี่ (Khonaizi) ข้าว (พันธุ์หอมมะลิ ๑๐๕ และ กข.๖) เป็นต้น ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เป็นต้น มีความทนทานต่อโรคและแมลง เพื่อให้ได้ผลผลิตที่แข็งแรงและมีคุณภาพสูง ในขั้นตอนการเตรียมแปลง มีการไถพรวน ปรับระดับพื้นที่เพื่อระบายน้ำและใส่สารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่หรือปุ๋ยคอกเพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน จากนั้นปลูกตามระยะที่เหมาะสมในแต่ละชนิดพืช เพื่อให้ต้นพืชสามารถเจริญเติบโตได้เต็มที่ ในระยะการเจริญเติบโต มีการให้น้ำอย่างเหมาะสมในช่วงวิกฤต เช่น ระยะปลูกใหม่และระยะสร้างผล ใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) โดยเน้นการใช้ชีวภัณฑ์และการกำจัดวัชพืชเชิงกล เพื่อลดการใช้สารเคมี เป็นต้น

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ...ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒๕.....ไร่.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๒)อินทผลัม..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒.....งาน.....(ไร่-งาน-วา)

๑.๓)กล้วยน้ำว้า..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑.....งาน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลานิล..... จำนวน.....๒.....(หน่วย...บ่อ....)

๒.๒)ปลาหมอ..... จำนวน.....๑.....(หน่วย...กระชัง.ขนาด ๒x๒ เมตร...)

๒.๓)ปลาดุก..... จำนวน.....๑.....(หน่วย...กระชัง.ขนาด ๒x๒ เมตร...)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑)สุกร..... จำนวน.....๒๐.....(ตัว)

๓.๒)โคเนื้อ..... จำนวน.....๕.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑)-..... จำนวน.....-.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก. มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว (ขาวดอกมะลิ ๑๐๕).....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- นาดำ

๑.๑) ค่าเตรียมดิน (ไถพรวน และปัก) เป็นเงิน.....๖๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตราปลูก ๑๒ กก./ไร่) เป็นเงิน.....๒๖๐.....บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปลูก (ปักดำ + ถอนกล้า) เป็นเงิน.....๑,๓๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔) ค่าปุ๋ย (ปุ๋ยเคมี + ปุ๋ยคอก) เป็นเงิน.....๘๕๐.....บาท/ไร่

๑.๕) ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน.....๗๕๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๓,๗๖๐.....บาท/ไร่

รายได้๕,๕๓๐.....บาท/ไร่

- นาหว่าน

๑.๑) ค่าเตรียมดิน (ไถพรวน และปัก) เป็นเงิน.....๖๐๐.....บาท/ไร่

๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตราปลูก ๑๘ กก./ไร่) เป็นเงิน.....๓๙๐.....บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปลูก (หว่าน) เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่

๑.๔) ค่าปุ๋ย (ปุ๋ยเคมี + ปุ๋ยคอก) เป็นเงิน.....๘๕๐.....บาท/ไร่

๑.๕) ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน.....๗๕๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๒,๖๙๐.....บาท/ไร่

รายได้๔,๗๔๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....-.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....-.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....-.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....-.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว (นาปี).....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๒๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๒.๔.๑ ประโยชน์ต่อตนเอง คาดหวังต่อคุณภาพชีวิตที่ดีในวันข้างหน้า

- ในวันที่แก่ชราหวังว่า กิจกรรมการเกษตรในพื้นที่ ศพก.อำเภอลำปาก ที่มุ่งมั่นทุ่มเทสร้างสรรค์ไว้ จะสามารถช่วยให้มีอยู่ มีกิน มีใช้ ไม่อดอยาก มีคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานทรัพยากรแหล่งอาหารและแหล่งรายได้ ที่มั่นคงยั่งยืนในอนาคต

๒.๔.๒ ประโยชน์ต่อผู้อื่น คาดหวังให้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของผู้สนใจ

- หากว่าผลงานความสำเร็จจากความเพียรพยายามบนแปลงเกษตรในพื้นที่ ศพก.อำเภอลำปาก แห่งนี้ สามารถเป็นแรงบันดาลใจและเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจในวิถีอาชีพนี้ได้ ก็รู้สึกยินดี และต้อนรับเพื่อนร่วมอาชีพทุกคน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกัน

๒.๔.๓ ประโยชน์ต่อชุมชน คาดหวังให้เกษตรกรคนบ้านเดียวกันมีงานทำอยู่บ้านอย่างสุขสบาย

- โดยส่วนตัวที่เป็นคนหมู่บ้านนี้ เกิดและเติบโตในชุมชนแห่งนี้ ก็อยากเห็นพี่น้องร่วมบ้านเกิด ร่วมอาชีพเดียวกัน คือเป็นเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา สามารถที่จะมีงานทำอยู่บ้านได้อย่างสุขสบาย ไม่ต้องจากไปไกล ถิ่นและเหินห่างครอบครัวพ่อแม่ลูกเมีย และเชื่อมั่นว่าแนวทางการทำการเกษตรในพื้นที่ ศพก.อำเภอลำปาก แห่งนี้จะช่วยให้เกษตรกรชาวไร่ชาวนาสามารถมีชีวิตที่ดีได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการเกษตร เช่น การใช้ปุ๋ยและสารบำรุงดินตามผล วิเคราะห์ การใช้พืชพันธุ์ต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืช การจัดการน้ำด้วยระบบน้ำหยด หรือการปลูกพืชหมุนเวียน และพืชคลุมดิน มีส่วนช่วยในการรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้

๑) การช่วยลดมลพิษทางดินและน้ำ โดยการใช้ปุ๋ยและสารเคมีอย่างเหมาะสม ลดการไหลซึมและ ปนเปื้อนในแหล่งน้ำและดิน

๒) การอนุรักษ์น้ำและดิน โดยนำเทคโนโลยีระบบน้ำหยดเข้ามาปรับใช้ในแปลงปลูกพืชเพื่อช่วยประหยัดน้ำและป้องกันการกัดเซาะของดิน

๓) การลดขยะจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและเพิ่มคุณภาพดิน โดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรดังกล่าวมาทำเป็นปุ๋ยหมักหรือสารปรับปรุงดินเพื่อนำกลับไปหมุนเวียนกลับสู่ดินและเพิ่มธาตุอาหารให้กับพืช

๔) สร้างความยั่งยืนในชุมชน โดยเกษตรกรและคนในชุมชนมีพื้นที่เกษตรที่รักษาสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน และสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังชุมชนอื่น ๆ ที่สนใจได้

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- กิจกรรมทางการเกษตรใน ศพก. อำเภอปลาปาก ไม่เพียงมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แต่ยังช่วยให้เกษตรกรมีแนวทางการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการสูญเสียทรัพยากร และรักษาสสมดุลของระบบนิเวศ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) การอนุรักษ์ดิน โดยกิจกรรมส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด และสารปรับปรุงดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ป้องกันดินเสื่อมโทรม

๒) การอนุรักษ์น้ำ โดยลดการปนเปื้อนของสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำ เนื่องจากการรณรงค์ใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชต่างๆ

๓) การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการปลูกพืชหลากหลายชนิดในแปลงเรียนรู้ ช่วยรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ และการใช้วิธีควบคุมศัตรูพืชแบบชีวภาพ ส่งเสริมการคงอยู่ของแมลงที่เป็นประโยชน์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

๔) การลดมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟาง แกลบ มูลสัตว์ให้นำกลับมาใช้ประโยชน์เป็นปุ๋ยอินทรีย์ ลดปัญหาการเผาทำลายและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อดิน น้ำ และอากาศ

๕) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน โดยส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และการทำการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างสมดุลและยั่งยืน

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- นายแดนพนม ด่วงโด้ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาในเรื่อง การลดต้นทุนการผลิตข้าว การเพิ่มประสิทธิภาพข้าวให้มีคุณภาพ และมีเทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ คือ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด การปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน (ปอเทือง) การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การผลิตน้ำส้มควันไม้ไล่แมลง การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ การผลิตข้าวอินทรีย์คุณภาพดี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ ตามเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตเพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาการเกษตรของชุมชน รวมทั้งเป็นจุดเชื่อมโยงกับหน่วยงานของทุกภาคส่วน และเป็นจุดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านเศรษฐกิจ โดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ ก่อให้เกิดการหมุนเวียนทางการเงินชุมชนเกษตรกรสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนได้

๒) ด้านสังคม โดยเกิดการกระจายรายได้ให้กับสมาชิกที่เข้าร่วมของสมาชิกและคนในชุมชนที่ซื้อผลผลิตจากทางกลุ่มแปรรูปขายหรือเป็นพ่อค้าคนกลางอีกทอด สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจในชุมชนได้ ลดการตกงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนในกรณีที่เกิดกิจกรรมที่จำเป็นจำเป็นต้องใช้แรงงานเยอะ เกิดการจ้างงาน

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม โดยด้านระบบนิเวศของชุมชนมีการพัฒนาในเชิงบวก เนื่องจากการเกษตรรูปแบบอินทรีย์ยังใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศทั้งคนและสัตว์ พื้นที่ทางการเกษตรที่เคยเสื่อมโทรมเกิดการฟื้นฟูขึ้นมาด้วยการทำการเกษตรแบบอินทรีย์ มีการปลูกปอเทืองฟื้นฟูบำรุงดินหลังจากฤดูการทำนา การเผาตอซังข้าวโดยการไถกลบทำให้ธาตุอาหารพืชกลับลงสู่ดิน เศษของเหลือทางการเกษตร เช่น เศษผัก หญ้า ใบไม้ ถูกแปรรูปโดยการนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักทำให้เกิดรายได้เพิ่มเติม

๔) ความยั่งยืน โดยผู้นำกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง รวมทั้งสมาชิก มีการพัฒนาความรู้และคุณภาพของกลุ่มให้มีศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้กลุ่มมีการพัฒนาจากการผลิตที่ไม่มีตลาดรองรับ สามารถตั้งฐานลูกค้าที่รักสุขภาพและมีกำลังซื้อผลิตภัณฑ์อินทรีย์ได้และกฎระเบียบที่กลุ่มร่วมกันร่างและตกลงกันปฏิบัติเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่ม ทำให้กลุ่มสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนแม้ว่าจะไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลแล้วก็ตาม กลุ่มไม่มีหนี้ ใช้เงินที่เก็บรวบรวมมาบริหารภายในกลุ่มและมีการปันผลให้กับสมาชิกทุกสิ้นปีตามความเหมาะสม สมาชิกมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- นายแดนพนม ดั่งโต๊ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก.อำเภอปลาปาก ได้พัฒนาแปลงเรียนรู้ให้เป็นพื้นที่ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างรอบด้าน มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาแนะนำให้เกษตรกรในพื้นที่และผู้สนใจมาอบรมและเรียนรู้ถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบ ดังนี้

๑) มีการนำแปลงสาธิตการใช้โดรน และการดำนาด้วยรถดำนาของบริษัทสยามคูโบต้า ประเทศไทย จำกัด

๒) การทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงดิน สร้างมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้โดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้จากทำนาและลดการใช้ปุ๋ยเคมี

๓) การนำ BCG โมเดล นำมาปรับใช้ในพื้นที่

๔) การผลิตและใช้น้ำส้มควันไม้เป็นสารไล่แมลงแทนสารเคมีไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม

๕) การผลิตอาหารสัตว์ Total mixed ration (TMR) หรือ Complete Ration (CR) หรืออาหารผสมสำเร็จรูปสำหรับโคเนื้อ/โคนม

๖) การทำหลักสูตรการเรียนรู้ “การสารปรับปรุงดินอัดเม็ดจากมูลไก่” สำหรับให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่หรือบุคคลที่สนใจทั่วไป

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ศูนย์แดนพนม ดั่งงัดได้ เป็นเกษตรกรต้นแบบ นัยเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปลาปาก มีบทบาทสำคัญในการให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง และถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตทางการเกษตร อาทิ ปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช ปัญหาดินและน้ำ ตลอดจนการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว รวมถึงการเชื่อมโยงด้านการตลาดและการจำหน่ายสินค้าเกษตร นอกจากนี้ ศพก. อำเภอปลาปาก ยังทำหน้าที่เป็นช่องทางในการรับฟังข้อร้องเรียนและข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของเกษตรกร อันเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความพึงพอใจแก่เกษตรกรในชุมชน ตลอดจนส่งเสริมให้การพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ที่มีความยั่งยืน

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- นายแดนพนม ด้วงโต๊ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปลวกแดง มีบทบาทสำคัญในการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ทางวิชาการแก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยทำหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพพื้นที่การผลิต ปริมาณ และคุณภาพของผลผลิต ตลอดจนข้อมูลด้านราคาสินค้าเกษตรและแนวโน้มความต้องการของตลาดผู้บริโภค เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของเกษตรกรในการวางแผนการผลิต นอกจากนี้ ศพก. ยังจัดให้มีกิจกรรมฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี การเกษตรสมัยใหม่ เช่น การใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน ความต้านทานโรค ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถพัฒนาทักษะการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงจากปัญหาการผลิต เพิ่มผลผลิตและคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานการให้บริการด้านข้อมูลและวิชาการดังกล่าว ยังมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการปรับตัวของเกษตรกรต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและความต้องการของตลาด อันจะนำไปสู่การพัฒนาการเกษตรที่มีความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- นายแดนพนม ด้วงโต๊ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัย เพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่ และมีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการในพื้นที่ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร และผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- นายแดนพนม ด้วงโต๊ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ มีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เช่น การลงแขกดำนา ลงแขกเกี่ยวข้าว การรณรงค์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เป็นต้น

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑) ความพร้อมด้านองค์ความรู้ โดยเกษตรกรต้นแบบมีความรู้จริงทางวิชาการ มีการปรับใช้ ภูมิปัญญาหรือนวัตกรรมนำมาใช้ใน ศพก. นอกจากการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่นแล้ว ยังมีการเข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้มากยิ่งขึ้น เช่น การเป็นผู้นำเกษตรกรโครงการ BCG NAGA Belt Road จาก ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ เป็นต้น

๒) การประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการแก้ไข เช่น การเพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยการ แกะเมล็ดพันธุ์ข้าว การตรวจเมล็ดพันธุ์ข้าว การจัดการโรคแมลงศัตรูพืช การลดพลังงานโดยปรับใช้โซล่าเซลล์ การปรับใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (รถเกี่ยวข้าว, เครื่องคัดเมล็ดพันธุ์) มาปรับใช้ในพื้นที่ เป็นต้น

๓) ความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ โดยเกษตรกรต้นแบบมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทั้งในส่วนของ ทฤษฎี การบรรยาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติ พร้อมสรุปผลเพื่อนำไปปฏิบัติ ในด้านทักษะและประสบการณ์ ในการเป็นวิทยากร เป็นผู้แทนหน่วยงานราชการ และเป็นวิทยากรหลักในพื้นที่

๔) การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่างๆ เช่น YouTube Google และ line group เป็นต้น รวมทั้งการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ และนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดใน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- นายแดนพนม ดั่งโต๊ต เป็นเกษตรกรต้นแบบ กล่าวว่า ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานในฐานะ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มาจากการได้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนา ด้านการเกษตรในชุมชนอย่างแท้จริง การได้เป็นผู้ประสานเพื่อถ่ายทอดความรู้ เทคนิค และนวัตกรรมทางด้านการ เกษตรให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ทำให้พวกเขาสามารถปรับปรุงกระบวนการผลิต เพิ่มผลผลิต และยกระดับ คุณภาพสินค้า การได้ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ทำให้เกิด ความเชื่อมั่นและความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การทำงานในฐานะประธานฯ ศพก. อำเภอปลาปาก ยังช่วยสร้างความยั่งยืนให้กับเกษตรกรและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมใน

การสร้างเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน และหากว่าผลงานความสำเร็จจากความเพียรพยายามบนพื้นที่ ศพก.อำเภอปลาปาก แห่งนี้ สามารถเป็นแรงบันดาลใจและเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจในวิถีอาชีพนี้ได้ ก็รู้สึกยินดี และต้อนรับเพื่อนร่วมอาชีพทุกคน มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกัน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- นายแดนพนม ด่วงไต้ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ มีภาวะผู้นำทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเป็นประธานศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอปลาปาก การเป็นประธานกลุ่มแปลงใหญ่ผลิตข้าวอินทรีย์ตำบลหนองฮี โดยใช้พื้นที่ของ ศพก. ดำเนินการด้วย เกษตรกรต้นแบบมีจิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือสังคม พร้อมทั้งให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เช่น การเป็นวิทยากรอาสา จัดบริการแจกน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- นายแดนพนม ด่วงไต้ด เป็นเกษตรกรต้นแบบ เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะสามารถให้คำแนะนำและจัดการปัญหาในอาชีพการเกษตร พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคกระบวนการคิดในอาชีพเกษตรกรรม และ แนะนำแนวทางการพัฒนาอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรรายอื่นในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกิจกรรมจิตอาสาและเสียสละ ช่วยเหลือสังคมและงานสาธารณประโยชน์ต่างๆ ของชุมชนในทุกโอกาส

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

- นายแดนพนม ด่วงไต้ด เป็นเกษตรกรต้นแบบที่ไม่หยุดศึกษาเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพเกษตรกรรม ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อแขนงต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และอนไลน์และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรผู้รู้ แล้วยำนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในพื้นที่การเกษตรของตนเองอย่างสม่ำเสมอ จึงสามารถสร้างความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ด้วยการเป็นประธาน ศพก. อำเภอปลาปาก และเกษตรกรต้นแบบ ที่มีความสุขที่ยั่งยืน บนผืนดินถิ่นเกิดของตนเองได้อย่างงดงาม

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- สำนักงานเกษตรอำเภอปลาปาก ได้จัดตั้งทีมถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ โดยทีมงานถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบได้นัดประชุมหารือเพื่อวางแผนการเข้าถอดบทเรียน ศพก. อำเภอปลาปาก และกำหนดวันที่จะลงพื้นที่ถอดบทเรียนฯ พร้อมจัดทำแผนการถอดบทเรียน ศพก. อำเภอ ปลาปาก ที่ผ่านการประเมินศักยภาพฯ และนัดหมายการถอดบทเรียนฯ กับเกษตรกรต้นแบบ และคณะกรรมการ ศพก. ปลาปาก เพื่อสัมภาษณ์และพูดคุยซักถาม

พร้อมสำรวจ สังเกตการณ์กิจกรรมต่าง ๆ ภายในบริเวณพื้นที่ของ ศพก. อำเภอปลาปาก และลงพื้นที่ศึกษา รายละเอียดในแปลงเรียนรู้ของ ศพก. อำเภอปลาปาก

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

- โดยจัดทีมถอดบทเรียน ระดับอำเภอ ซึ่งทีมงานถอดบทเรียนประชุมหารือวางแผนการเข้าถอดบทเรียน ศพก. หลัก จัดทำแผนการถอดบทเรียน ศพก. ที่ผ่านการประเมินศักยภาพ นัดหมายการถอดบทเรียน พูดคุยซักถาม พร้อมสำรวจ สังเกตการณ์ในบริเวณพื้นที่ของ ศพก. และลงพื้นที่ศึกษารายละเอียดในแปลงเรียนรู้ของ ศพก. อำเภอปลาปาก โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์เพื่อถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ศพก. ปลาปาก เนื่องจากสมาชิก ศพก. อำเภอปลาปาก บางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบถ้วน เนื่องจากติดภารกิจด้านการประกอบอาชีพ (ช่วงดำนา) และสมาชิกบางท่านยังขาดการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นยังไม่ทั่วถึง บางท่านยังขาดความกล้าแสดงออก

๓.๒ ข้อเสนอแนะควรจัดช่วงเวลาถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบให้สอดคล้องกับฤดูกาลการผลิตข้าวนาปี เพื่อลดผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยการทำเวิร์กช็อป หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จริงระหว่างเกษตรกรต้นแบบ

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอปลาดุก
และศูนย์เครือข่ายพื้นที่อำเภอปลาดุก จังหวัดนครพนม

ลำดับที่	ชื่อศพก.และศูนย์เครือข่าย	ที่ตั้งศูนย์	เกษตรกร	เบอร์โทร
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลหนองฮี อำเภอปลาดุก	นายแดนพนม ดั่งไธ้	091-3732007
๒	ศูนย์ข้าวชุมชน ม.๖ นาแปลงใหญ่ ต.นามะเขือ	หมู่ที่ ๖ ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาดุก	นายชยากร คำสุข	098-5952023
๓	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) โคกสูง	หมู่ที่ ๙ ตำบลโคกสูง อำเภอปลาดุก	นายเมฆินทร์ มวลปาก	087-8643021
๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) มหาชัย	หมู่ที่ ๖ ตำบลมหาชัย อำเภอปลาดุก	นายมีชัย คำมี	082-8475127
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	หมู่ที่ ๘ ตำบลนามะเขือ อำเภอปลาดุก	นายประดิษฐ์ ลามี่	091-8746891
๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองเหินใหญ่ อำเภอปลาดุก	น.ส.กัลยาณี ปาปะ	086-0536630
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลปลาดุก	หมู่ที่ ๕ ตำบลปลาดุก อำเภอปลาดุก	นายภาศ พรหมพินิจ	063-9590935
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวปลอดภัยบ้านดอนตูม ม.๑๒	หมู่ที่ ๑๒ ตำบลลูกตาไก่ อำเภอปลาดุก	นายพรรษา อ่อนหวาน	093-3208386
๙	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนตำบลมหาชัย	หมู่ที่ ๑ ตำบลมหาชัย อำเภอปลาดุก	นางทองกร นานาไพร	084-3903926
๑๐	โครงการฟาร์มตัวอย่าง ฯ หนองปลาเคือง	หมู่ที่ ๒ ตำบลลูกตาไก่ อำเภอปลาดุก	นายเศกสิทธิ์ ยงทอง	063-5165192
๑๑	โครงการฟาร์มตัวอย่าง ฯ บ้านวังกะเบา-นาสินวล	หมู่ที่ ๕ ตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาดุก	นางชาลิสา ทองอำไพ	085-4586589
๑๒	วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียงชุมชนตำบลปลาดุก	หมู่ที่ ๑๖ ตำบลปลาดุก อำเภอปลาดุก	นายถาวร สีกล้าง	087-1396341
๑๓	ศูนย์เครือข่ายด้านไร่นาสวนผสม	หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองฮี อำเภอปลาดุก	นายสมปอง เชื้อสูงเนิน	062-5248695
๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหนองฮี	หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองฮี อำเภอปลาดุก	นายอัคเดช มาลี	087-9394115